

Malmgren Marianne VM

Lähettäjä: Mari Tyster [Mari.Tyster@kuntarahoitus.fi]
Lähetetty: 30. toukokuuta 2012 12:04
Vastaanottaja: Malmgren Marianne VM
Kopio: Pekka Averio; Kimmo Lehto
Aihe: Lausunto korkovähennysoikeudesta
Liitteet: 120530 lausunto korkovähennysoikeudesta.pdf

Hei!

Viitaten tänään käytyyn puhelinkeskusteluun lähetän ohessa Kuntarahoituksen lausunnon koskien korkovähennysoikeutta. Kuten oli puhetta yritämme kasata vielä konkreettisempaa dataa kuntayhtiöpuolesta. Meiltä päin Kimmo Lehto palaa näiden asioiden osalta huomisen aikana.

Ystävällisin terveisin

Mari

Mari Tyster
johtaja, hallinto ja lakiasiat
mari.tyster@kuntarahoitus.fi
P. 09 6803 5626
Fax. 09 6803 5669
Matkapuhelin: 050 3686860

Kuntarahoitus Oyj
PL 744, 00101 Helsinki
Käyntiosoitteemme
Jaakonkatu 3 A, FI- 00100 Helsinki.

www.kuntarahoitus.fi
Www.kuntaobligatio.fi
www.inspira.fi

Please note that the information contained in this email transmission is confidential and is intended only for the named addressee. Any distribution or use of information, mentioned in this mail, by anyone other than the named addressee is prohibited. In case you receive this mail by error, please contact the sender immediately.

Let us mind our environment: please print your mails only when necessary.

Valtionvarainministeriölle

**LAUSUNTO YHTEISÖJEN SEKÄ AVOIMIEN JA KOMMANDIITTIYHTIÖIDEN KORKOVÄHEN-
NYSOIKEUDEN RAJOITTAMISEEN LIITTYVÄSTÄ HALLITUKSEN ESITYKSEN LUONNOKSES-
TA**

Valtiovarainministeriö on lähettänyt kyseisen hallituksen esityksen luonnoksen lausunnoille 12.4.2012. Kuntarahoitus Oyj:ltä (jäljempänä "Kuntarahoitus") ei ole asiassa pyydetty lausuntoa, mutta näkemyksemme mukaan asia on suomen julkisen sektorin kannalta erittäin merkittävä ja toivomme, että seuraavat seikat voidaan ottaa huomioon asiaa koskevassa jatkovalmistelussa.

Ymmärrämme ehdotetun sääntelyn tavoitteet, mutta näkemyksemme mukaan tavoitteiden toteuttaminen on luonnoksessa kuitenkin kirjoitettu ottamatta huomioon suomalaisen kuntatalouden järjestämisen muotoja, ja näin ollen luonnosehdotus johtaa toteutuessaan kuntasektorin osalta merkittävään kustannusten nousuun. Ehdotetulla sääntelyllä ei tule vaikeuttaa julkisen sektorin, kuntien ja kuntakonsernien toimintaa, niiden toiminnan rahoitusta sekä yhteiskunnallisesti tärkeiden investointien tekemistä. Suomalainen kuntasektori ei käytä sellaisia verotusta koskevia toimintatapoja, joita lausunnolla olevalla esityksellä pyritään suitsimaan. Näin ollen näkemyksemme mukaan on erittäin valitettavaa säädöskehitystä, jos haitallista toimintaa pyritään estämään sääntelyllä, joka vaikuttaa erittäin negatiivisesti suomalaisen yhteiskunnan perustoimijoihin, joiden merkitys koko yhteiskunnalle on merkittävä.

Luonnoksessa korkojen vähennysoikeuden rajoitus on linjattu koskemaan etuyhteystilanteita niin, että korot voidaan vähentää kokonaisuudessaan vain silloin, kun ne ovat enintään 30 prosenttia verotettavasta tuloksesta ennen korkoja, poistoja sekä muita rahoitusomaisuuden menetyksiä ja arvomuutoksia. Luonnoksen mukaan etuyhteisyriykseltä saatuna lainana pidettäisiin välittömän lainan lisäksi myös välillistä lainaa eli esimerkiksi sellaista ulkopuolisilta otettua lainaa, johon etuyhteydessä oleva osapuoli on antanut vakuuden tai muun takauksen.

Edellä sanotun mukaiset rajoitukset koskisivat käsityksemme mukaan myös kuntien määräysvallassa olevia yhtiöitä ja kuntayhtymiä ja näiden kunnille tai muutoin konsernin sisällä maksamia korkoja sekä kuntien konserniyhtiöilleen takaamien lainojen korkoja.

Kuntien ja kuntayhtymien velkakanta on tällä hetkellä noin 12 miljardia euroa. Tämän lisäksi kuntakonserniin kuuluvien muiden yhteisöjen velkakanta on noin 12 miljardia euroa, joihin kunnat ovat antaneet takauksia lähes 6 miljardin euron edestä.

Erityisesti suuremmat kaupungit ovat järjestäneet kaupunkikonsernin hallinnan keskitetysti niin, että kaupungin keskushallinto hoitaa rahoituksen hankkimisen ja välittää sen edelleen tytäryhtiöille. Tämä on todettu tehokkaaksi tavaksi järjestää taloudenhoito eikä tällaisten työn tuottavuutta ja riskienhallintaa edistäviä järjestelyjä pitäisi tehdä tyhjäksi verosääntelyllä, jota ei perusteiltaan ole edes tarkoitus kohdistaa kuntasektoriin. Kuntasektoriin kohdistuu laajenevien tehtävien ja vastuiden myötä jatkuvasti merkittäviä kustannuspaineita, eikä näitä kustannuksia pitäisi lisätä kyseisellä verosääntelyllä.

Kun kunta tai kunnat ovat perustaneet yhtiön tai kuntayhtymän, niin se on käytännössä usein lunastanut omistaja kuntien alueilla olevia yhteisön toimintaan liittyviä kiinteistöjä ja muuta omaisuutta. Esimerkiksi vesihuoltolaitosten tapauksessa on voitu lunastaa vesihuollon infra-

struktuuria ja vuokra-asuntoyhtiön perustamisen yhteydessä kunnan asuinkiinteistöjä. Järjestelyjen, joiden toteuttamista valtio on omilla toimillaan edistänyt, yhteydessä yhtiöihin ja kuntayhtymiin on siten siirtynyt merkittäviä omaisuusmassoja. Kun perustettavalla yhteisöllä ei ole ollut varoja, niin järjestelyihin on liittynyt erilaisia rahoitusjärjestelyjä. Käytännössä hankintojen rahoittamiseksi kunnat ovat myöntäneet kuntakonsernin yhteisöille lainaa, joista yhteisöt maksavat kunnille sovittua markkinaehtoista korkoa ja lyhennyksiä. Yhteisöt ovat voineet ottaa lainaa myös rahoituslaitoksilta kunnan takauksella esimerkiksi suurten yhteiskunnallisten hankkeiden toteuttamista varten. Kunnan takauksilla on merkittäviä vaikutuksia lainan korkotasoon ja siten hankkeiden julkiselle sektorille aiheuttamiin kokonaiskustannuksiin. Valtion tukeman sosiaalisen asuntotuotannon osalta on myös toteutettu järjestelyjä, joissa samaan konserniin on tytäryhtiönä liitetty useita kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä. Myös näiden yhteiskunnallisten toimijoiden osalta esitetyllä verosääntelyllä on merkittävä kustannuksia nostava vaikutus.

Kuntarahoitus myöntää luottoja kunnille, kuntayhtymille, kuntien määräysvallassa oleville yhtiöille ja valtion tukemaan sosiaaliseen asuntotuotantoon. Kuntarahoituksen toimintaan vaikuttaa laki kuntien takauskeskuksesta, josta seuraa, että Kuntarahoituksen luotonannon kunta- ja valtiosektorille tulee olla ns. nollariskiluokassa. Tämän nollariskiluokan edellytys luottolaitoksen vakavaraisuuslaskennassa on kuntien yhtiöille myönnettyjen luottojen osalta kunnan täysimääräinen takaus. Luonnoksen mukaan myös kunnan takaus johtaisi edellä mainitun etuyhteystilanteen mukaisen rahoituksen korkomenojen vähennysoikeuden rajoitukseen. Kuntarahoituksen markkinaosuus kuntasektorin luotonannosta on n. 80 %. Finanssikriisin seurauksena pankkien tarjoaman rahoituksen hinta on noussut niin merkittävästi, että Kuntarahoitus on tällä hetkellä lähes ainoa toimija, joka pystyy tarjoamaan (hyödyntäen Suomen ja suomalaisen kuntasektorin luottoluokitusta) kuntasektorille kilpailukykyistä rahoitusta. Myös Kuntarahoitus on joutunut nostamaan jatkuvasti kuntasektorilta perittäviä marginaaleja Kuntarahoitukseen kohdistuvien, sääntelystä aiheutuvien kustannuspaineiden vuoksi. Tämän vuoksi katsomme, että on arveluttavaa, että julkisen sektorin kustannuspaineita, vaikeassa taloudellisessa tilanteessa lisättäisiin myös kyseisen verotusta koskevan ehdotuksen keinoin. Kyse ei ole kuitenkaan ainoastaan Kuntarahoituksen myöntämistä luotoista, vaan myös muiden pankkien luotonannosta. Jos kunnat olisivat haluttomia kyseisen korkovähennysoikeutta koskevan rajoituksen vuoksi myöntämään takauksia kuntayhtiöille, johtaisi myös tämä kustannusten merkittävään nousuun pankkien marginaalien noustessa luoton riskitason kasvaessa.

Vaikka kunnat ovat yhtiöittäneet erilaisia toimintoja, niin siltikään kyseisten kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tarkoituksena ei lähtökohtaisesti ole tuottaa voittoa omistajilleen. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tarkoituksena on tuottaa palveluita kunnalle ja kuntalaisille lähtökohtaisesti omakustannehintaan tai esimerkiksi toteuttaa alueellinen kehityshanke kuntalaisien ja yhteiskunnan hyödyksi. Joidenkin toimintojen osalta kunnilla on lisäksi lakisääteinen velvollisuus järjestää toiminnot kunnan alueella.

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tulos ei pääsääntöisesti ole merkittävästi voitollinen. Kun huomioidaan se, että kyseiset toiminnot ovat usein pääomavaltaisia, niin esimerkiksi vuosittaiset kiinteistömassaan kohdistuvat poistot ja sen hankintaan saaduista lainoista maksetut korot, kunnille tai kuntien takaamista lainoista rahoituslaitoksille, muodostavat usein suuren osan toiminnan kuluista. Luonnoksessa esitettyjen rajoituksien ulottaminen koskemaan myös kuntakonsernin toimijoita aiheuttaa sen, että joillain toimialoilla kunnallisten toimijoiden maksamat verot voivat nousta merkittävästi ja vaikeuttaa tarvittavien yhteiskunnallisesti tärkeiden investointien tekoa. Verojen nousu aiheuttaisi myös korotuspaineita lopputuotteiden hintoihin kuten esimerkiksi kunnallisten yhtiöiden vuokra-asuntojen vuokriin.

LAUSUNTO

30.5.2012

3(3)

Käsityksemme mukaan uudistuksella olisi vaikutusta muun muassa kunnallisten energiayhtiöiden, vesihuoltolaitosten, asuntotuotantoa harjoittavien yhteisöiden, satamayhtiöiden ja suuria hankkeita varten perustettujen yhtiöiden toimintaedellytyksiin. Kuntalain uudistamisen yhteydessä on ollut esillä, että kunnan toimintojen yhtiöittämisvelvollisuutta laajennetaan nykyisten liikelaitosten osalta. Tämä kärjistäisi edellä esitettyjä ongelmia lakiuudistuksen toteutuessa ehdotetussa muodossa.

Kuntarahoitus Oyj pitää perusteltuna ratkaisua jossa säädöksiä soveltamisalaa tarkennetaan ja säädökset rajataan koskemaan ainoastaan yksityisiä toimijoita. Näkemyksemme mukaan lakia ei tule soveltaa kuntiin ja kuntayhtymiin. Korkomenojen vähennyskelpoista osuutta laskettaessa ei myöskään pidä ottaa huomioon kunnilta ja muulta julkiselta sektorilta saatuja lainoja, takauksia tai niihin verrattavia erä.

Yksityistenkin toimijoiden osalta tulee mielestämme huomata, että keskitetty konsernin rahoituksen hallinta on laajasti käytössä ilman esityksen mukaisia haitallisia, veropohjaa kaventavia seuraamuksia ja myös nämä järjestelyt tulisi ottaa sääntelyssä huomioon.

Lakiuudistuksen toteutuessa luonnoksessa ehdotetussa muodossa se aiheuttaisi tarpeettomia lisäkustannuksia julkiselle sektorille ja vaikeuttaisi yhteiskunnallisesti tärkeiden investointien tekemistä.

Kunnioittavasti,

Kuntarahoitus Oyj

Pekka Averio
toimitusjohtaja

Mari Tyster
johtaja, hallinto ja lakiasiat